

Reg. Nr. 10058058
MTR – EP10058058-0001
Muinsuskaitseameti tegevusluba
E 15/2002 E

Töö nr. **07 - 109**

Tellija: **TOOMAS KURIS**

JALAKA KINNISTU DETAILPLANEERING

MURATSI KÜLA, KAARMA VALD, SAAREMAA

Büroo juhataja

Jüri Kuusemets
arhitekt

Kärdla, november 2007. a.

FOTO 1

FOTO 2

FOTO 3

Sisukord

A. SELETUSKIRI

1. Üldosa

2. Planeeritava ala asukoht ja olemasolevad tingimused
 - 2.1 Planeeritava ala asukoht
 - 2.2 Looduslikud tingimused
 - 2.3 Olemasolev insenerivarustus

3. Planeerimislahendus
 - 3.1 Üldlahendus
 - 3.2 Maakasutus - krundijaotus, kruntide kasutuse sihtotstarve ja kasutusõiguse kitsendused
 - 3.3 Kruntide ehitusõigused ja olulisemad arhitektuurinõuded
 - 3.4 Keskkonnakaitsenõuded
 - 3.5 Tulekaitsenõuded
 - 3.6 Kuritegevuse riske vähendavad meetmed
 - 3.7 Teedevõrk ja liikluskorraldus
 - 3.8 Insener-tehniline varustus
 - 3.9 Tehnilised näitajad

4. Haljastus ja heakorrastus

5. Seaduslikud piirangud
 - 5.1 Servituudid
 - 5.2 Elektripaigaldise kaitsevöönd

6. Kasutatud kirjandus

B. GRAAFILINE OSA

1. Planeeringuala asukoha skeem	M 1 : 10 000
2. Tugiplaan	M 1 : 1000
3. Krundijaotusplaan	M 1 : 1000
4. Detailplaan	M 1 : 1000

C. LISAD

- Detailplaneeringu algatamine, Kaarma Vallavalitsuse korraldus 10. september 2007. a. nr 342
Lisa: Kaarma valla Muratsi küla Jalaka kinnistu detailplaneeringu lähteseisukohad nr. 15
Asendiplaan M 1 : 10000

- Detailplaneeringu lähteseisukohtade kinnitamine, Kaarma Vallavalitsuse korraldus 10. september 2007. a. nr. 346
- Keskkonnamõju strateegiline hindamise algatamata jätmine, Kaarma Vallavalitsuse korraldus 10. september 2007. a. nr 347
- Tehnilised tingimused detailplaneeringuks nr 129546, OÜ Jaotusvõrgu Saarte Regioon, 09.11.2007
- Reaalservituudi seadmise leping ja asjaõigusleping, 09.05.2007
Notariaalakti lisa number 1
- Katastriüksuse plaan M 1:5000
- Detailplaneeringu algatamise ettepaneku tegemise taotlus, 16.05.2007
- Volitus
- Väljavõte ajalehest

A. SELETUSKIRI

1. ÜLDOSA

Käesolev töö "Jalaka kinnistu detailplaneering" on koostatud vastavalt Kaarma Vallavalitsuse poolt koostatud lähteseisukohtadele. Detailplaneering on algatatud Kaarma Vallavalitsuse korraldusega 10. september 2007. a. nr. 342.

Käesoleva detailplaneeringu koostamisest võtsid osa DAGOpen OÜ Projektbüroo arhitekt Jüri Kuusemets, planeerijad Teet Elstein ja Reelika Tossmann.

Planeeritav kinnistu (katastritunnus 27003:003:0793) suurusega 2,5 ha asub Saaremaal Kaarma vallas Muratsi külas.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kinnistu kruntimine, ehitusõiguse määramine ja vajaliku infrastruktuuri planeerimine.

Planeeringuga tehakse ettepanek muuta maaüksuse maakasutuse sihtotstarvet.

Detailplaneeringu koostamisel on kasutatud järgmisi lähtematerjale:

- "Jalaka maaüksus" geodeetiline alusplaan – A. M. T. INVEST OÜ, aprill 2006, töö nr. GA 002, , M 1:1000;
- Looduskaitseseadus;
- Planeerimisseadus;
- Asjaõigusseadus;
- Maakatastriseadus;
- Maareformiseadus;
- Saare Maakonna Maakonnaplaneering;
- Planeerimisseadus;
- Kaarma valla Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arengukava.

Planeeringu koostamisel on arvestatud seadustest tulenevate kujade, kaitse- ja keelutsoonidega.

Detailplaneering on vastavuses kehtivate ehitus- ja planeerimishormide- ning seadustega.

Planeeringu jooniste ja seletuskirja nõuded kehtivad samaaegselt ja neid tuleb käsitleda komplekselt.

2. PLANEERITAVA ALA ASUKOHT JA OLEMASOLEVAD TINGIMUSED

2.1 Planeeritava ala asukoht

Planeeringuala paikneb Saaremaal Kaarma vallas Muratsi külas segametsaga kaetud alal. Planeeringuala piirneb läänest-, põhjast Epi katastriüksusega 27003:003:0279, põhjast Heinlaiu katastriüksusega 27003:003:0031, idast Liivaaugu katastriüksusega 27003:003:0340 ja lõunast Vahtra katastriüksusega 27003:003:0262.

2.2 Looduslikud tingimused

Piirkond on madal ja tasane, kaetud põhiliselt 6-8 m kõrguse segametsaga, kus lehtpuud (lepp, kask, tamm) vahelduvad okaspuudega (mänd).

Rohukamaraga kaetud pinna all on osaliselt savi- ja paekivine kiht kaetud 30-50 m huumuskihiga. Vaatamata ümbritsevatele kraavidele on maapind on keskmiselt niiske. Maapinna kuivendamiseks tuleb rajada täiendavaid kuivenduskraave või drenaaži süsteeme. Lõuna- ja idapool paralleelselt kinnistu piiriga kulgevad kraavid on piisava sügavusega piirkonna sajuvete ärajuhtimiseks ja maapinna kuivendamiseks. Lõunapoolse piiri ja lõunapoolse kraavi vaheline ala on soovikuga kaetud ala. Piki planeeringuala põhja-, lääne- ja lõunapiiri asuvad kiviaiad, mis on hästi säilinud.

2.3 Geoloogilised tingimused

Aluspõhi koosneb siluri ajastu settekivimitest. Sel ajastul toimus karbonaatsete kivimite – lubjakivi, dolomiidi ja mergli settimine.

Saaremaa lõunarannikul järgneb (Kaarma) paadala lademele kaugatoma lubjakivi. See on õhukesekihiline jämekristalne lubjakivi ja dolomiit, milles esineb arvukalt võrdlemisi suuri rõngaid – mereliitiate varrelülisid.

Pinnamoe poolest on Saaremaa Lääne – Eesti madaliku koosseisu kuuluv paelava, kus esineb nii aluspõhjalist kui ka pinnakattest tingitud väiksemaid pinnamoe ebataasasusi. Kogu maa-ala on kaetud vett hästi läbilaskva pinnakattega. Olemasoleva kaardimaterjali alusel on pinnakatteks kividega saviliiv ja selle all õhuke kruusliiva kiht, edasi algab paas.

Kehtivate seadusaktide alusel on tegemist nõrgalt kaitstud põhjaveega alaga, mis seab kitsendavad tingimused heitvete kogumisele ja puhastamisele.

2.4 Olemasolev insenervarustus

Planeeritaval maa-alal puuduvad kanalisatsiooni- ja veetrassid. Planeeritavat ala läbib lõuna-, kirdesuunaline 10 kV elektri õhuliin ja kirdenurka läbib põhja-, idasuunaline 10 kV elektri maakaabel.

3. PLANEERIMISLAHENDUS

3.1 Üldlahendus

Planeerimislahenduse eesmärgiks on maa-ala jagamine kuueks eraldiseisvaks maaüksusteks koos nendele hoonestusalade ja ehitusõiguste määramisega.

Detailplaneeringus on püütud võimaluste piires säilitada väljakujunenud looduslikke struktuure, maastikulist omapära ja piirkonnale omast taimestikku. On soovitud anda maaomanikule pereelamute ehitusvõimalus, mis on sobiv sellele maastikule ega mõjuta oluliselt loodust ega ole vastuolus piirkonna edasisele arengule.

Planeerimislahenduse juures on arvestatud järgmiste asjaolude, piirangute ja printsiipidega:

- kasutada ära olemasolevaid teid ja mahasõite teedevõrgu rajamiseks (valla teelt planeeritakse mahasõit üle Heinlaiu maaüksuse varem sõlmitud tähtjatu teeservituudi kokkuleppe alusel);

- säilitada võimalikult looduslik keskkond; moodustada võimalikult hajutatud hoonestus (ehitusõigusega kruntide minimaalne suurus oleks 5000 m²);
- planeerida optimaalsed sõiduteed, mis tagavad lokaalsed juurdepääsud kõikidele kruntidele ja vastavad tuletõrjenõuetele ning EVS 843:20053, Linnatänavad ja Maanteede projekteerimismäärustele;
- lahendada keskkonnakaitsest lähtuvad probleemid, veevarustus ning reoveekäitlus;
- täpsustada nõudeid hoonete projekteerimiseks ja ehitamiseks, mis antud planeeringu alal peaks eelistama naturaalseid materjale (puit, kivi, betoon, metall, katusekivi).

Planeerimislahendus on koostatud lähtudes Tellija soovist jagada maaüksus viieks pereelamu ehituskruundiks ühise veevarustuse ja kanalisatsioonisüsteemidega. Kuna rajatav juurdesõidutee ei saa olema piirkonna teisi maaüksusi teenindav ega oma piirkonna arenguks olulist tähtsust, ei planeerita eraldi tee maaüksust. Tee jääb avaliku kasutusega erateeks, mille kasutamiseks ja hooldamiseks sõlmitakse servituudi kokkulepped (analoogselt olemasoleva Heinlaiu kinnistuga). Samuti rajatakse ühine puurkaev-pumbamaja ja heitvetepuhasti, mida hakatakse kasutama ühiselt ja omandatakse kaasomandina.

3.2 Maakasutus - krundijaotus, kruntide kasutuse sihtotstarve ja kasutusõiguse kitsendused

Käesoleva planeeringuga on planeeritav Jalaka maaüksus jagatud viieks üksikelamukruundiks.

Planeeritava maa-ala sihtotstarve oli seni maatulundusmaa. Planeeritavate maaüksuste osas on uus maakasutuse sihtotstarve pereelamu maa (EP) ning veetootmise ja veepuhastuse ehitise maa (OV).

Katastrijärgne sihtotstarve valitakse maaüksustele lähtuvalt detailplaneeringu leppemärkidele vastavatele katastriüksuste sihtotstarvetele.

Planeeritud krundijaotus, suurus, detailplaneeringu järgne sihtotstarve ja katastriüksuste sihtotstarve:

Krundi nimetus	Krundi suurus ha	Krundi detailplaneeringu järgne sihtotstarve %	Katastriüksuse sihtotstarve %
1. Jalaka 1	0,49	pereelamu maa EP 100	elamumaa E 100
2. Jalaka 2	0,5	pereelamu maa EP 100	elamumaa E 100
3. Jalaka 3	0,5	pereelamu maa EP 100	elamumaa E 100
4. Jalaka 4	0,5	pereelamu maa EP 100	elamumaa E 100
5. Jalaka 5	0,5	pereelamu maa EP 100	elamumaa E 100
6. Jalaka 6	0,01	veetootmise ja veepuhastuse ehitise maa OV 100	tootmismaa T 100

Pakutud numeratsioon on soovitusliku iseloomuga. Kruntide nimed täpsustatakse uute katastriüksuste moodustamise käigus.

Kruntide kasutusõiguse kitsendused

1. Jalaka 1:

- planeeritav teeservituut Jalaka 2, Jalaka 3, Jalaka 4, Jalaka 5 ja Jalaka 6 maaüksuste kasuks;
- planeeritav omapuhasti (kuja 10 m);
- planeeritav ühispuurkaev (sanitaarkaitseala 30 m raadiuses ümber puurkaevu);
- planeeritav ühisveetorustik (2 m torustiku keskelt mõlemale poole);
- veetrassi ühise kasutuse osas kuni liitumispunktini sõlmitakse vajadusel kokkulepe;
- planeeritava 0,4 kV elektri maakaabli kasutusõiguse ala (piiratud servituut) liinivaldaja Eesti Energia OÜ Jaotusvõrgu kasuks;
- 10 kV elektri õhuliin (kaitsevööndi ulatus 10 m mõlemal pool liini telge);
- elektrivõrgu kaitsevööndeid ja nendega seotud kitsendusi reguleerib Elektriõhutusseadus § 12, Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord (Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrus nr 19 26.03.07);
- tehnoorkude ja tehnorajatiste rajamisel kehtivad Asjaõigusseaduse § 158 sätted;
- eratee kaitsevööndi piir on 20 m tee teljest mõlemale poole;
- ehitiste ja mahuliste rajatiste lahenduse ja kujunduse projekteerimisel tuleb lähtuda Ehitusseadusest ja Kaarma valla ehitusmäärusest.

2. Jalaka 2:

- planeeritav teeservituut Jalaka 3, Jalaka 4, Jalaka 5 ja Jalaka 6 maaüksuste kasuks;
- planeeritav omapuhasti (kuja 10 m);
- planeeritav ühisveetorustik (2 m torustiku keskelt mõlemale poole);
- veetrassi ühise kasutuse osas kuni liitumispunktini sõlmitakse vajadusel kokkulepe;
- planeeritava 0,4 kV elektri maakaabli kasutusõiguse ala (piiratud servituut) liinivaldaja Eesti Energia OÜ Jaotusvõrgu kasuks;
- 10 kV elektri õhuliin (kaitsevööndi ulatus 10 m mõlemal pool liini telge);
- elektrivõrgu kaitsevööndeid ja nendega seotud kitsendusi reguleerib Elektriõhutusseadus § 12, Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord (Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrus nr 19 26.03.07);
- tehnoorkude ja tehnorajatiste rajamisel kehtivad Asjaõigusseaduse § 158 sätted;
- eratee kaitsevööndi piir on 20 m tee teljest mõlemale poole;
- ehitiste ja mahuliste rajatiste lahenduse ja kujunduse projekteerimisel tuleb lähtuda Ehitusseadusest ja Kaarma valla ehitusmäärusest.

3. Jalaka 3:

- planeeritav teeservituut Jalaka 4, Jalaka 5 ja Jalaka 6 maaüksuste kasuks;
- planeeritav omapuhasti (kuja 10 m);
- planeeritav ühisveetorustik (2 m torustiku keskelt mõlemale poole);
- veetrassi ühise kasutuse osas kuni liitumispunktini sõlmitakse vajadusel kokkulepe;
- planeeritava 0,4 kV elektri maakaabli kasutusõiguse ala (piiratud servituut) liinivaldaja Eesti Energia OÜ Jaotusvõrgu kasuks;
- elektrivõrgu kaitsevööndeid ja nendega seotud kitsendusi reguleerib Elektriõhutusseadus § 12, Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord (Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrus nr 19 26.03.07);

- tehnovõrkude ja tehnorajatiste rajamisel kehtivad Asjaõigusseaduse § 158 sätted;
- eratee kaitsevööndi piir on 20 m tee teljest mõlemale poole;
- ehitiste ja mahuliste rajatiste lahenduse ja kujunduse projekteerimisel tuleb lähtuda Ehitusseadusest ja Kaarma valla ehitusmäärusest.

4. Jalaka 4:

- planeeritav omapuhasti (kuja 10 m);
- planeeritav ühisveetorustik (2 m torustiku keskelt mõlemale poole);
- veetrassi ühise kasutuse osas kuni liitumispunktini sõlmitakse vajadusel kokkulepe;
- planeeritava 0,4 kV elektri maakaabli kasutusõiguse ala (piiratud servituut) liinivaldaja Eesti Energia OÜ Jaotusvõrgu kasuks;
- elektrivõrgu kaitsevööndeid ja nendega seotud kitsendusi reguleerib Elektriõhutusseadus § 12, Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord (Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrus nr 19 26.03.07);
- eratee kaitsevööndi piir on 20 m tee teljest mõlemale poole;
- tehnovõrkude ja tehnorajatiste rajamisel kehtivad Asjaõigusseaduse § 158 sätted;
- ehitiste ja mahuliste rajatiste lahenduse ja kujunduse projekteerimisel tuleb lähtuda Ehitusseadusest ja Kaarma valla ehitusmäärusest.

5. Jalaka 5:

- planeeritav ühispuurkaev (sanitaarkaitseala 30 m raadiuses ümber puurkaevu);
- planeeritav omapuhasti (kuja 10 m);
- planeeritav ühisveetorustik (2 m torustiku keskelt mõlemale poole);
- veetrassi ühise kasutuse osas kuni liitumispunktini sõlmitakse vajadusel kokkulepe;
- planeeritava 0,4 kV elektri maakaabli kasutusõiguse ala (piiratud servituut) liinivaldaja Eesti Energia OÜ Jaotusvõrgu kasuks;
- elektrivõrgu kaitsevööndeid ja nendega seotud kitsendusi reguleerib Elektriõhutusseadus § 12, Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord (Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrus nr 19 26.03.07);
- planeeritav Päästeteenistuse veevõtuplats (min. 12x12 m);
- planeeritavad Päästeteenistuse veevõtumahutid (2x10 m³) planeeritava ühisveetorustiku baasil. Projekteerida koos hoonestusega tuleohutusnõuetega vastavuses;
- tehnovõrkude ja tehnorajatiste rajamisel kehtivad Asjaõigusseaduse § 158 sätted;
- eratee kaitsevööndi piir on 20 m tee teljest mõlemale poole;
- ehitiste ja mahuliste rajatiste lahenduse ja kujunduse projekteerimisel tuleb lähtuda Ehitusseadusest ja Kaarma valla ehitusmäärusest.

6. Jalaka 6:

- planeeritav ühispuurkaev (sanitaarkaitseala 30 m raadiuses ümber puurkaevu).

7. Heinlaiu naaberkinnistu:

- planeeritav teeservituut Jalaka 1, Jalaka 2, Jalaka 3, Jalaka 4, Jalaka 5 ja Jalaka 6 maaüksuste kasuks;
- planeeritav ühispuurkaev (sanitaarkaitseala 30 m raadiuses ümber puurkaevu);

- planeeritava 0,4 kV elektri maakaabli kasutusõiguse ala (piiratud servituut) liinivaldaja Eesti Energia OÜ Jaotusvõrgu kasuks;
- elektrivõrgu kaitsevööndeid ja nendega seotud kitsendusi reguleerib Elektrihoiatusseadus § 12, Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord (Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrus nr 19 26.03.07);
- eratee kaitsevööndi piir on 20 m tee teljest mõlemale poole.

Detailplaneeringus kavandatud tööde järjekord:

1. Juurdepääsutee rajamine: projekt, ehitusluba, kasutusluba. (Kuna teekatet lõhutakse ehitustööde käigus, siis lõplik teekatte valmimine määratakse krundiomanikega sõlmitavates ostu-, müügilepingutes);
2. Vajalike kommunikatsioonide (elektrivõrk, veevarustuse- ja kanalisatsioonitorustik jne.) rajamine (projekt, ehitusluba, kasutusluba).
3. Elamute ja hoonete ehitamine (projekt, ehitusluba, kasutusluba);
4. Haljastustööd.

Maaüksusele detailplaneeringuga ettenähtud kruntidele hoonete püstitamiseks ei esitata Vallale ehitusloa taotlusi enne, kui detailplaneeringujärgseid krunte teenindavad tehnovõrgud ja –rajatised (juurdepääsuteed, elektrivõrk, veevarustus- ja kanalisatsioonitorustik jne.) on Arendaja poolt detailplaneeringu järgselt valmis ehitatud ja neile on vastavad kasutusload väljastatud.

3.3 Kruntide ehitusõigused ja olulisemad arhitektuurinõuded

Kruntidele märgitud hoonestusalad on määratud lähtuvalt iga krundi asukohast planeeritaval alal ja sellel olevatest looduslikest tingimustest. Kruntidele rajatakse uued elamud vastavuses planeeringuga kehtestatud ehitusõigusele ja arhitektuurinõuetele (harjajoone suunad, materjalid). Planeeringus on püütud säilitada enamuse olemasolevast haljastusest, väärtuslikumad puudegrupid ja üksikpuud.

Planeering ei kohusta ehitama määratletud majatüüpe. Lähtuvalt kruntide suurustest kohustuslikke ehitusjooni detailplaneering ei määra, kuid ehitised peavad paiknema kruntidel näidatud hoonestusaladel.

Planeeringuala on jagatud 5 elamukrundiks. Igale elamukrundile on seatud õigus 1 pereelamu ja kuni 2 abihoone rajamise võimalus.

Kruntide ehitusõigused:

Maksimaalne lubatud ehitiste arv krundil -	3 (elamu, kuni 2 abihoonet)
Ehitiste lubatud suurim ehitusalune pind -	elamu - 120 m ² abihoone - 60 m ²
Ehitiste lubatud suurim kõrgus (kõrgus maapinnast) -	elamu - 8 m abihoone - 6 m

Olulisemad arhitektuurinõuded:

Maksimaalne korruselisus -	max 1,5 korruseline abihoone - 1
Katused: kalded -	20 - 45°
materjal -	sindel (puit ja ruberoid), katusekivi, plekk

Välisseinad -	puit, kivi, krohv
Nähtav sokliosa -	kivi, betoon, krohv
Piirdeaiaid -	lattaed, kivi- ja puitaet, kruntide vahel võrkaed
Tulepüsivusklass -	TP-3

- elamud grupis peavad olema ühesuguse välisviimistlusega (s.t. värvitud laud või kivisein), sobilike katusekalletega ja sarnase aknajaotusega;
- palkelamuid selles grupis ei rajata.

Hoonete arhitektuursetes lahendustes kasutada ümbruskonna maa-arhitektuurile iseloomulikke ehitustraditsioonilisi ja kujunduslikke võtteid, elemente ning materjale. Modernsemad lahendused ei ole selles grupis soovitatavad, kuid sobiva fassaadikäsitluse ja vormi leidmisel mitte keelatud.

Hoonete projekteerimisel tuleb säästlikult suhtuda ümbritsevasse loodusesse ning hoonete asukoha valikul lähtuda ümbritsevast. Ehitusalad koos seda ümbritseva alaga tuleb kujundada elamiseks sobivaks looduslikuks õuemaaks. Kruntide uue haljastuse kujundamisel tuleks lähtuda ümbritsevast ja kujundada seda põhiliselt planeeringus märgitud hoonestusaladel ja selle ümbruses.

3.4 Keskkonnakaitsenõuded

Käesoleva detailplaneeringu lahenduses on arvestatud olemasoleva looduskeskkonnaga. Planeeringu eesmärgiks on luua ümbritseva loodusmaastikuga harmoneeruv hajusa struktuuriga elamupiirkond.

Kuna planeeritaval alal puudub praegu majandustegevus ja alaline elanikkond, puudub ka alaline reostuskoormus.

Kinnistu asub nõrgalt kaitstud põhjavee alal.

Keskkonnaministrilt taotleda veehaarde või sanitaarkaitseala projekti alusel ja maakonna keskkonnateenistuse esildisel sanitaarkaitseala ulatuse vähendamist 50 meetrilt 30 meetrile, kuna vett võetakse alla 10 m³ ööpäevas.

Hoonestuse vaheline haljastus puhastatakse, säilitakse väärtuslikud puudegrupid, üksikud puud ning hooldatakse maapind. Olemasolevad kiviaiad vajavad säilitamist, täiendavat hooldust ja selekteerimist.

Likvideeritav kraavi osa ja planeeritav uus kraav on näidatud detailplaani joonisel.

Olemasoleva loodusliku puhtuse säilitamine tuleb tagada koos ehitustegevusega. Maastikulise ilu säilitamine ja piiratud ning suunatud ehitustegevus annab planeeritavale maale uue piirkonna elutegevuseks vajaliku väärtuse.

3.5 Tulekaitsenõuded

Maa-ala planeerimisel on lähtutud kehtivatest tuleohutusnõuetest (VV määrus nr. 315 27. okt. 2004), Ehitiste tuleohutus. Osa 6: Tuletõrje veevarustus, EVS 812-6:2005, Keskkonnaministri 15.06.1998. a. määrus nr 46 Metsa ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutusnõuete kinnitamine ja Tuleohutuse üldnõuetest.

Kõigil ehitistel peab olema tulekahju kustutamiseks vajalik veevarustatus.

Tuletõrje veevõtumahutid ehitatakse kohtadesse, kuhu need projekteerimismäärustega on lubatud. Tuletõrje veevarude loomisest tuleb määrata antud hooneid teenindavate

veehoidlate summaarne mahtarvutus vooluhulkade alusel (üldjuhul min 10 m³ kuni kahekorruseliste hoonetega elamupiirkondades).

Mahutid tuleb paigutada hajusalt, kusjuures tulekahju igasse punkti peab kustutusvett saama kahest eraldi veeallikast.

Planeeritud ala hoonestus kuulub põhiliselt tulepüsivuse seisukohalt klassi tähistusega TP3. Hooned saavad olema max. kahekorruselised, kõrgusega kuni 8 m. Planeeritavale alale rajatakse kuni 5 uut pereelamut koos abihoonetega.

Tulepüsivusklassi TP3 kuuluv ehitis tuleb püstitada krundi piiridest vähemalt 4 m kaugusele (kui ei lepita naaberkinnistu omanike vahel teisiti kokku) ja lehtpuumetsast tuleks hooned rajada vähemalt 10 m kaugusele.

Tulekustutusvee saamiseks kasutada planeeritava Jalaka maaüksusele juurdepääsutee äärde rajatavat überpööramisplatsi min. 12x12 m ja 2x10 m³ tuletõrjevveehoidlat.

Vahemaa tuletõrje-veehoidla veevõtukohta luugist kuni TP3-klassi tulepüsivusklassi ehitiseni peab olema vähemalt 20 m.

Tee veevõtukohti peab olema avatud, sõidetav ja talvel lumest puhastatud. Hoonetele tuletõrjevahenditega juurdepääsuks rajada min. 3,5 m laiuse kattega juurdesõidutee olemasolevalt vallateelt. Teele peab olema rajatud nõuetele vastavad teelaiendused kustutusautode möödasõiduks.

Tuleohtlik aeg metsa ja muu taimestikuga kaetud alal algab kevadel pärast lume sulamist ning lõpeb sügisel vihmaste ilmade saabumisel. Tuleohtliku aja alguse ja lõpu määrab igal aastal Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituut ning teavitab sellest avalikkust massiteabevahendite kaudu, sealhulgas vähemalt kahes üleriigilise levikuga ajalehes.

Tuleohtlikul ajal on tuleohtlikul alal keelatud:

- 1) suitsetamine, välja arvatud selleks ettevalmistatud ja tähistatud kohas või mineraalse pinnasega kohas, kus puudub taimestik või selle jäänuksed;
- 2) lõkke tegemine, välja arvatud selleks ettevalmistatud ja tähistatud kohas;
- 3) raiejäätmete põletamine;
- 4) kulu põletamine;
- 5) rohkete suitsu tekitava risu, põhu jms põletamine;
- 6) muu tegevus, mis võib põhjustada tulekahju.

Maaomanik või -valdaja on kohustatud:

- 1) metsade sulgemisel õigusaktide kohaselt tõkestama inimeste viibimist metsas;
- 2) tähistama veevõtukohti ning hoidma veevõtukohtadeni viivad teed sõidukorras;
- 3) osutama abi päästetöid tegevatele isikutele ning tegema nendega koostööd;
- 4) korraldama valvet käesolevate tuleohutusnõuete täitmise üle.

Ehitises on keelatud:

- 1) muuta ehitise või ruumi kasutusotstarvet, seda rekonstrueerida, ümber planeerida, kapitaalselt remontida või tehniliselt ümber seadistada ilma kehtestatud korras heakskiidetud ehitusprojektita;

- 2) tõkestada evakuatsiooniteed või -pääsu seadme, pakendi, taara, eseme, mööbli või muu sisustusega;
 - 3) hoida tuletõkkeust pidevalt avatuna või seda avatud seisundis fikseerida;
 - 4) sulgeda jäigalt evakuatsioonipääsu või kasutada sellel raskesti avatavat sulgurit. Lukustatud üks evakuatsiooniteel peab olema seestpoolt võtmeta avatav;
 - 5) paigaldada evakuatsiooniteele pöördristi, lükand- või pöördust või muud inimeste evakueerimist takistavaid seadeldisi või katta evakuatsioonitee seina lauspeegli, kui see ei ole ette nähtud ehitusprojektiga;
 - 6) avamatult trellitada hädaväljapääsuks ettenähtud akent või muud ava;
 - 7) kasutada evakuatsiooniteel põlevat viimistlusmaterjali (välja arvatud põlevmaterjalist või süttimise eest kaitsmata tarinditega ehitised), samuti mürgist põlemisjäätmeid eraldavat pinnakihti, vaipa või muud katet;
 - 8) klaasida suitsuvaba trepikoja õhutsooni;
 - 9) ladustada põlevvedelikku ja -gaasi ehitise ehitusprojektiga selleks mitte ettenähtud ruumis või muus kohas;
 - 10) hoida ja kasutada ehitise keldris või pööningul põlevvedelikku või -gaasi või muud plahvatusvõimelist põlevmaterjali, kui nende hoidmine või kasutamine loetletud kohtades ei ole ehitusprojektiga ette nähtud;
 - 11) hoida ventilatsioonikambri selle teenindamiseks mitteettenähtud seadet või materjali;
 - 12) ummistada juurdepääsu elektrilahutusseadmele, päästevahendile ning tuletõrjeveevõtukohtadele või -hüdrantidele, või muul viisil takistada nende kasutamist tulekahju või õnnetuse korral.
- Raietöödel on keelatud paigutada raiejäätmeid metsateedele või mineraliseeritud tuletõkestusribadele lähemale kui 10 m. Keelatud on raiejäätmete paigutamine metsasihtidele.

Territooriumil ei tohi:

- 1) ladustada ehitiste vahelisse tuleohutuskruva alla mis tahes põlevmaterjali, põlevpakendis seadet või -taarat ning parkida mootorsõidukit või muud tehnikat;
- 2) rajada ehitist ilma kehtestatud korras heakskiidetud ehitusprojektita;
- 3) sõita sädemepüüdjaga mootorsõidukiga põlevvedeliku või -gaasi või muu kergestisüttiva materjali kasutamise- ja hoiukohta või -ruumi;
- 4) teostada tule- ja plahvatusohtlikku protsessi väljaspool selleks otstarbeks seadistatud kohta;
- 5) remontida põlevvedeliku või -gaasiga täidetud torustikku või seadet;
- 6) ladustada põlevmaterjali vahetult isoleerimata juhtmetega elektriõhuliini alla või lähemale kui 2 m objekti territooriumi välispiirist;
- 7) valada põlevvedelikku ja oksüdeerijat maha või kanalisatsioonivõrku;
- 8) tankida mootorsõidukit vahetult selle hoiukohas;
- 9) põletada kulu, välja arvatud keskkonnaministri 15. juuni 1998. a määruses nr 46 Metsa ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutusnõuete kinnitamine kehtestatud juhtudel ja korras.

3.6 Kuritegevuse riske vähendavad meetmed

Eestis on koostatud kuritegevuse riske vähendavate nõuete ja tingimuste kohane

standard EVS 809-1:2002 *Kuritegevuse ennetamine. Linnaplaneerimine ja arhitektuur. Osa 1: Linnaplaneerimine, 29.11.2002.* a. Antud standard puudutab probleeme ja annab soovitusi linnalisele keskkonnale kui ka maa piirkondadele. Läbi planeeringu on võimalik tuua välja mõned probleemid ja anda soovitused edaspidiseks projekteerimiseks ning turvalisuse tõstmiseks. Loomulikult ei paranda planeerimine üksi eksisteerivat kuritegevust. Vajalik on ka valla ja elanike enda huvi ja initsiatiiv. Turvalisem keskkond on materiaalsele ja sotsiaalsele keskkonnale suunatud ohutus- ja julgeolekupoliitika tulemus.

Soovitav on enne ehitustöödega alustamist piirata õuealad piirde või aiaga. Ehitustööde ajal valgustatakse ehitusplats. Õuealadele oleks soovitav paigaldada liikumisele reageeriv valgustussüsteem.

3.7 Teedevõrk ja liikluskorraldus

Olemasoleva notariaalse kokkuleppe kohaselt rajatakse juurdepääsuks planeeritavatele kinnistutele min. 4,2 m laiune eratee, min. 3,5 m laiused juurdepääsuteed ja mahasõit olemasolevalt vallateelt. Vastavalt EVS 843:2003, Linnatänavad, on liiklussagedusega 25-100 autot tunnis ja projekteeritava liikluskirusega kuni 30 km/h sõidutee min. laius 4,2 m (sõiduauto+sõiduauto on rahuldav ja veoauto+sõiduauto on erandlik).

Vajadusel kehtestatakse uued teeservituudid planeeritavatele Jalaka 1, Jalaka 2, Jalaka 3 kinnistutele ning Heinlaiu naaberkinnistule teed kasutavate kinnistute kasuks. Tee kujuneb erateeks, mille hooldamine ja korrashoid kehtestatakse servituudikokkulepetega.

Heinlaiu naaberkinnistu omaniku ja Jalaka kinnistu omaniku vahel on sõlmitud notariaalne Reaalservituudi seadmise leping ja Asjaõigusleping. Juurdesõidutee planeeritakse käänuline, mille tingib läbipaistvuse vähendamine ja võimaliku tuulekoridori tekkevõimaluse ärahoidmine.

Rajada teelaiendused – möödasõidukohad. Möödasõidukohtade vahekaugus peab olema vähemalt 0,8 kohtumisnähtavust antud konkreetsetes olukorras ja vähemalt 150 m vahemaade tagant. Eelistada tuleks möödasõidukohti, mis on lahendatud ristmike ja hoovisõitude baasil. Möödasõidukoha moodud valida vastavuses veoauto+veoauto (vett vedavad tuletõrjeautod) mõõtmetega.

Kruntide sissesõiduteed on näidatud detailplaani joonisel.

3.8 Insener-tehniline varustus

3.8.1 Veevarustus ja kanalisatsioon

Planeeritavate kruntide hoonete varustamine veega on planeeritud lahendada maaüksuse keskele põhjapiiri juurde rajatavast ühisest puurkaevust, mille ümber on 30 m raadiuses sanitaarkaitseala. Prognoositav veetarbimine planeeringualal on normijärgselt 2000 l/ööpäevas. Veetrasside ja pumbamaja ekspluatatsioon ning hooldamine saab toimuma kaasomandi suhteid ja kohustusi reguleerivate lepingute alusel.

Puurkaevu kaitseala on üldjuhul 50 m ulatuses kaevust, mida keskkonnaministri loal vähendatakse 30 meetrini (Veeseadus § 28). Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal on

Üldjuhul majandustegevus keelatud.

Piirkonna ühise veevarustuse väljaehitamisel ühendatakse väljaehitatud veevõrk ühtsesse valla veevõrku ja rajatud puurkaev suletakse nõuetekohaselt.

Planeeringuala on nõrgalt kaitstud põhjaveega piirkonnas.

Hoonete kanaliseerimine lahendatakse igale krundile rajatava omapuhasti (septiku) baasil, mille kuja 10 m.

Ühise veevarustuse projektlahendused koostada koos elamuprojektiga ja kooskõlastatakse Kaarma Vallavalitsusega.

Kõik ühisorustikega liitumise ja rajamisega seonduvate tähtaegade määramisel lähtuda Kaarma valla ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arengukavast.

Elamu projektide koostamisel esitatakse rajatava hoonete heitvete kogumise ja ja puhastamise lahendus.

3.8.2 Elektrivarustus

Planeeritavate kinnistute varustamine elektrienergiaga on ette nähtud teostada 0,4 kV elektri maakaabelliini kaudu Epi alajaamast vastavalt OÜ Jaotusvõrgu Saarte regiooni poolt 09.11.2007 nr. 129546 väljastatud tehniliste tingimuste alusel. Kaablite ristlõiked määratakse elektrivälisvõrkude ehitusprojektiga, mille koostamisel lähtutakse juba konkreetsete ehitiste (elamud, abihooned, pumplad) arvutuslikest võimsustest. Hoonestuse varustamine elektrienergiaga on ette nähtud teostada 0,4 kV kaabelliinide kaudu. Kaablid paigaldada 0,7 m sügavusele maapinnast. Ristumisel teedega kaitsta kaablid plasttoruga ning paigaldada 1,0 m sügavusele teepinnast. Kaablid märgistada signaallintidega.

Liitumiskilbid on planeeritud arvestusega, et igale kinnistule jääks 1 liitumiskilp krundi piirile juurdesõidutee äärde.

Iga kinnistu sisene madalpingevõrk lahendatakse eraldiseisva hoone ehitus- või tööprojektiga. Elektrivõrguga liitumine toimub arvestusega, et iga tulevase kinnistu omanik hakkab tulevikus võrguettevõtjaga arveldama eraldi.

Arvestuslikud võimsused ja peakaitsemed:

- elamu: peakaitse 3x16A
installeeritud võimsus 16,5 kW
arvutuslik võimsus 10 - 12 kW

Elektrikütte kasutamisel lisandub ca 4 - 6 kW

Üldjuhul on liinide kaitsevööndid järgmised:

1) piki õhuliine - maa-ala ja õhuruum, mida piiravad liini teljest mõlemale poole järgmistel kaugustel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid:

- kuni 20 kV liinidel - 10 m;

2) piki maakaabelliine - maa-ala mida piiravad mõlemal pool liini 1 m kaugusel äärmistest kaablitest paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.

Projekteerimisel tuleb lähtuda kehtivatest normidest. Hoonete ja rajatiste tehovarustus tuleb lahendada vastavuses võrkude valdajate väljastatud tehniliste tingimustega.

Tehnovõrkude tähistatud koridorid märgivad kommunikatsioonide asukohti, mille osas kehtivad kinnisasjade omanikele Asjaõigusseaduse § 158 ja § 164 sätted.

3.9 Tehnilised näitajad

1. Planeeritava kinnistu suurus -	2,5 ha
2. Ehitustealune pind kokku -	1220 m ²
3. Hoonestusalade pind kokku -	ca 5225 m ²
4. Planeeritud maaüksusi -	6
5. Planeeritud krunte -	5

4. HALJASTUS JA HEAKORRASTUS

Planeeritavat ala iseloomustab kõrghaljastus, mis jääb rajatavaid hooneid ümbritsema. Seetõttu ei ole hoonete juures ette nähtud suuri aiamaasid. Vajadusel võib need rajada iga krundi rohumaale. Hoonete ümber rajatakse muru.

Hoonestuse vaheline haljastus puhastatakse, säilitakse väärtuslikud puudegrupid, üksikud puud ning hooldatakse maapind. Olemasolevad kiviaiad vajavad säilitamist, täiendavat hooldust ja selekteerimist.

Jäätmehooldust Kaarma vallas korraldab ja kontrollib Kaarma Vallavalitsus vastavalt jäätmehooldust reguleerivatele õigusaktidele ning valla põhimäärusele.

Jäätmekäitluses lähtuda järgmistest dokumentidest:

- Jäätmeseadus;
- Eesti Vabariigi jäätmekava;
- Saare maakonna jäätmekava;
- Kaarma valla jäätmehoolduseeskiri (kehtestatud Kaarma Vallavolikogu määrusega nr 8 12.10.2005)

Jäätmekäitlusstrateegia planeeritaval alal tegutsemiseks:

- välditakse suuremas koguses jäätmete teket;
- püütakse taaskasutada jäätmeid (materjalina, energia tootmiseks, kompostimiseks);
- jäätmete ohtlikkuse vähendamine.

Jäätmevaldaja on kohustatud järgima Kaarma Vallavalitsuse esitatud nõudeid jäätmete segunemise vältimiseks nende tekkekohas ja jäätmete liigiti kogumiseks selleks ettenähtud mahutitesse või vallavalitsuse määratud kogumispunktidesse. Vastava spetsialiseeritud kogumissüsteemi olemasolul ja juurutamisel tuleb taaskasutatavad jäätmed (papp, paber, metall, klaas, tekstiil jne) koguda olmejäätmetest eraldi. Kodumajapidamises ja ettevõtluses tekkivad ohtlikud jäätmed tuleb koguda tavajäätmetest eraldi.

Füüsiline isik annab üle oma majapidamises tekkinud ohtlikud jäätmed (vanaõli, õlifiltrid, ravimid, päevavalguslambid, kasutatud süstlad jne) ja probleemtooted (vanad

televiisorid, külmkapid, akud, patareid, kraadiklaaselavhõbe jne) Kaarma Vallavalitsuse poolt määratud ohtlike jäätmete kogumispunkti, aadressil Kaarma vald Kudjape küla Kudjape prügilas ohtlike jäätmete vastuvõtu punktis. Vanad patareid saab ära anda kõigis Kiratsi külas Saksa kaupluse juures, Aste külas Sulase kaupluse juures.

Klaastaara, plastiku ja alumiiniumi vastuvõtt toimub valla jäätmekava järgsetes kohtades valla territooriumil. Teedevõrgu ja elamute väljaehitamisel tuleks klaas- ja plastiktaara vastuvõtt lahendada külas, arvestades kogu piirkonda.

Biojätmed võib osaliselt kompostida kohapeal, kasutades selleks komposterit või avakompostimist.

Sorteeritud olmejäätmete vedu saab toimuma valla territooriumil organiseeritult vastavalt väljatöötatud kavale. Elamute omanikel ühineda Kaarma vallas korraldatud olmejäätmete veoga, milleks sõlmitakse leping valda teenindava firmaga, kes rendib või müüb ka prügikastid ja vajadusel konteinerid.

Jäätmemahutid tuleb paigutada krundile või kinnistule naaberkinnistust vähemalt 1 meetri kaugusele (kui naabrid ei lepi kokku teisiti) välja arvatud juhul, kui jätmed paigutatakse lepingu alusel kasutatavasse ühismahutisse.

Kaarma Vallavalitsus kontrollib jäätmeloaga ettevõtete jäätmekäitlustingimuste täitmist vähemalt üks kord aastas ja füüsiliste ja juriidiliste isikute jäätmehoolduslepingute olemasolu.

5. SEADUSLIKUD PIIRANGUD

Maa- ja veealade kasutamise põhimõtted juhinduvad ühelt poolt juba eksisteerivast maakasutusest ja keskkonnast ning teisalt seadusandluse poolt kindlaks määratud piirangutest. Siin peatükis on kehtivatest seadusandlustest ja määrustest välja toodud lisaks planeerimislahenduse peatükis kajastatud seadustele/määrustele veel mõned olulised piirangud. Välja on toodud piirangu kehtestatav seadus või määrus ning piirangu iseloom.

5.1 Servituudid

Alus: *Asjaõigusseadus* (RT I 1993, 39, 590; 1999, 44, 509; 2001, 34, 185; 2001, 93, 565; 2002, 47, 297, 53, 336, 99, 579; 2003, 13, 64; 2003, 17, 95, 78, 523; 2004, 20, 141, 37, 255; 2005, 39, 308, 59, 464; 2007, 24, 128);
Asjaõigusseaduse rakendamise seadus (RT I 1993, 72/73, 1021; 1999, 44, 510; 2000, 51, 325; 88, 576; 2001, 24, 133; 31, 171; 42, 234; 94, 582; 2002, 47, 297; 53, 336; 99, 579; 2003, 13, 64; 51, 355; 78, 523; 81, 546; RT III 2004, 13, 160; RT I 2004, 14, 91; 2005, 39, 308; 2006, 19, 148; 2007, 24, 128).

Omanik peab lubama paigutada oma kinnisasjale maapinnal, maapõues ja õhuruumis tehnovõrke ja -rajatisi, kui nende ehitamine ei ole kinnisasja kasutamata võimalik või kui nende ehitamine teises kohas põhjustab ülemääraseid kulutusi. Samuti peab omanik lubama teostada oma kinnisasjal seaduslikul alusel paikneva tehnorajatis teenindamiseks vajalikke töid. Avariitöid võib teha omanikuga eelnevalt kokku leppimata.

Liini ehitamise ja kasutamisega tekkiv kahju tuleb eelnevalt täielikult hüvitada.

Teisele isikule kuuluval kinnisasjal paiknevad tehnorajatised ei ole kinnisasja olulised osad.

Liiniservituut annab õiguse juhtida läbi võõra kinnisasja oma kinnisasjale elektri-, side ja muid liine.

Kinnisasja omanikul on õigus nõuda tasu Asjaõigusseaduse § 158¹ lõikes 1 sätestatud tehnovõrgu või -rajatise talumise eest Asjaõigusseaduse rakendamise seaduse §-s 15⁴ kehtestatud suuruses.

Riigile kuuluvale maale ehitatud Asjaõigusseaduse § 158¹ lõikes 1 sätestatud tehnovõrgu või -rajatise talumise eest tasu ei maksta.

5.2 Elektripaigaldise kaitsevöönd

Alus: *Elektrihutusseadus* (RT I 2007, 12, 64);

Vabariigi Valitsuse 02.07.2002. a. määrus nr 211 *Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus* (RT I 2002, 58, 366; 2003, 44, 305).

Elektripaigaldise kaitsevöönd on elektripaigaldist, kui see on iseseisev ehitis, ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus ohutuse tagamise vajadusest lähtudes kehtivad kasutuspiirangud.

Elektripaigaldise kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu elektripaigaldisele, põhjustada oma tegevusega elektripaigaldise saastamist ja korrosiooni ning tekitada muul viisil olukorda, mis võib ohustada inimest, vara või keskkonda, samuti korraldada kõrgepingepaigaldise õhuliini kaitsevööndis massiüritusi.

Elektripaigaldise omaniku loata on keelatud:

- 1) elektripaigaldise kaitsevööndis ehitada, sealhulgas ehitada tanklat, ladustada jäätmeid, materjale ja aineid, teha mis tahes mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis- ja maaparandustöid, teha tuld, istutada ning langetada puid;
- 2) õhuliinide kaitsevööndis sõita masinate ja mehhanismidega, mille üldkõrgus maapinnast koos veosega või ilma selleta on üle 4,5 meetri;
- 3) kõrgepingepaigaldise õhuliinide kaitsevööndis ehitada traattarasid;
- 4) maakaabellinide kaitsevööndis töötada löökmehhanismidega, tasandada pinnast, teha mullatöid sügavamal kui 0,3 meetrit, küntaval maal sügavamal kui 0,45 meetrit ning ladustada ja teisaldada raskusi.

Elektripaigaldise omanikul on õigus käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud tegevusteks loa andmisel nõuda loa taotlejalt asjakohaste ohutusabinõude rakendamist ja elektripaigaldise omanikule tekkivate põhjendatud kulude hüvitamist.

Elektripaigaldise kaitsevööndis oleva maa-ala, õhuruumi või veekogu valdaja peab lubama elektripaigaldise omanikul elektripaigaldise käitu korraldada, teha vajalikke elektripaigaldise ja selle kaitsevööndi hooldustöid ning paigaldada elektripaigaldise tähiseid.

Elektripaigaldise kaitsevööndis tegutsev isik peab vältima elektripaigaldise kahjustamist või kahjustumise ohu tekkimist. Elektripaigaldise kahjustamise või

kahjustumise ohu korral tuleb rakendada abinõusid edasise kahju tekkimise vastu ja viivitamata teavitada tekkinud olukorrast elektripaigaldise omanikku.
Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatuse ja kaitsevööndis tegutsemise korra kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

6. KASUTATUD KIRJANDUS

Kaarma valla üldinfo internetis

Saare Maakonna Maakonnaplaneering

Kaarma valla Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arengukava

Ehitiste tuleohutus. Osa 6: Tuletõrje veevarustus EVS 812-6:2005

Kaarma valla jäätmehooldus eeskiri

Seadused:

EV Planeerimisseadus

EV Ehitusseadus

EV Elektriõhutusseadus

EV Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus

EV Looduskaitseseadus

EV Asjaõigusseadus

EV Asjaõigusseaduse rakendamise seadus

EV Maareformiseadus

EV Maakatastriseadus

EV Tuleohutuse üldnõuded

EV Ehitisele ja selle osale esitatavad tuleohutusnõuded

Koostas:

R. Tossmann